

rym wydrukowano daną publikację (język oryginału). I to wydaje się słuszne, ponieważ ułatwia czytelnikowi dotarcie do prac poszczególnych naukowców.

Zamiarem opracowujących korespondencję do druku – jak piszą na s. 6 – było pozostawienie jej w formie niezmienionej językowo. Zrezygnowali oni z szerszej jej analizy, wprowadzając jedynie niewielkie uzupełnienia treściowe, aby przybliżyć czytelnikowi problematykę poruszaną w danym liście. Z tego względu korespondencja jest przywoływana z zachowaniem oryginalnej ortografii i interpunkcji (jedynie w liście nr 8 złamano tę zasadę, ponieważ pierwotnie był on napisany małymi literami zgodnie z obowiązującą wówczas modą). Takie rozwiązanie wydaje się prawidłowe, ponieważ dostarcza ono badaczom historii języka niemieckiego (w tym i grafii tegoż języka) bogatego materiału językowego.

Zgodnie z zapowiedzią edytorów komentarze do listów są oszczędne. W przypisach umieścili oni jedynie najistotniejsze informacje, chociaż wydaje się, że kierowali się także innym względem: przygotowaniem danych dla przyszłych badań historii kontaktów niemiecko-czeskich, co widać zarówno w przypisach (zamieszczenie informacji o uczonych, o których wspominają Streitberg i Zubatý), jak i w *Indeksie nazwisk*, występujących w korespondencji. Temu celowi służy również obszernie wprowadzenie, w którym E. Eichler i G. Schröter opisali działalność obu slawistów, podkreślając te fragmenty z ich życia, które dotyczą „europejskiego świata slawistycznego” na przełomie XIX i XX w.

Omawiana pozycja już ze względu na swą treść jest cenna. Stanowi świadectwo dialogu między dwoma naukowcami (W. Streitbergiem i J. Zubatym), a także opisuje niemiecko-czeskie kontakty naukowe. Ponadto zawiera wiele innych, cennych informacji. Staranne, dokładne i przejrzyste opracowanie dodatkowo zachęca czytelnika do korzystania z tej publikacji.

Mieczysław Balowski

Książki nadesłane do redakcji „Bohemistyki”

***Wyraz i zdanie w językach słowiańskich (opis, konfrontacja, przekład),
red. L. Pisarek, I. Łuczków, Wrocław 1998, 242 s.***

Publikacja zawiera referaty i komunikaty zaprezentowane na międzynarodowej konferencji naukowej na tytułowy temat. Brali w niej udział językoznawcy z Polski i innych krajów słowiańskich: Rosji, Ukrainy, Białorusi, Czech i Jugosławii. Artykuły dotyczą funkcjonowania w językach słowiańskich wyrazu i zdania jako dwóch jednostek struktury języka. Autorzy odnoszą się w swoich referatach do wyrazu jako obiektu badawczego, zagadnień składniowych i pragmatycznych.

**Mojmír Grygar, *Terminologický slovník českého strukturalismu*,
Brno 1999, 319 s.**

Jest to drugie wydanie (uzupełnione i zmienione) słownika, który został opublikowany przed czternastoma laty w Amsterdamie. Ze względu na jego ówczesny niewielki zasięg czytelniczy przygotowano następne wydanie. Bazę wyjściową stanowią prace J. Mukařovskiego. Na tej podstawie Autor prezentuje systematyzację pojęć z zakresu czeskiego strukturalizmu, jakie występują w nauce o literaturze i dyscyplinach pokrewnych.

**Jana Hoffmannová, Olga Müllerová,
Jak vedeme dialog s institucemi, Praha 2000, 188 s.**

Książka została wydana przez Instytut Języka Czeskiego Czeskiej Akademii Nauk. Autorki zajmują się zagadnieniem dialogu instytucjonalnego (*institutionální dialog*), czyli rozmowy między przedstawicielami różnych instytucji a ich klientami. Do szczegółowej analizy zostały wybrane cztery typy dialogów: 1) rozmowa lekarz–pacjent, 2) rozmowy pracownicy domu opieki społecznej z jego starymi mieszkankami, 3) telefoniczne rozmowy ze strażą pożarną, 4) rozmowy w czasie zgromadzeń publicznych o dużej ilości uczestników.

Jürgen Hartung, Eva Jandová, Eva Mrhačová, *Česko-německý slovník. Pojmenování zvířat v české a německé frazeologii*, Ostrava 2000, 223 s.

Prezentowany słownik jest przeznaczony dla odbiorców znających język czeski i niemiecki. Autorzy zestawiają w nim jednostki frazeologiczne obu systemów językowych utworzone na bazie zooapelatywów. Słownik składa się z dwu części: czesko-niemieckiej i niemiecko-czeskiej i obejmuje niemal 1000 wyrazów hasłowych. Praca stanowi wynik wspólnego projektu badawczego Katedry Sławistyki i Katedry Bohemistyki Wydziału Filologicznego Uniwersytetu w Ostrawie oraz Instytutu Sławistyki Wydziału Filologicznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Erfurcie. Jest pierwszą częścią zapowiadanej przez Autorów trzytomowej serii słowników frazeologicznych.

**Hrabal, Kundera, Havel... *Antologia czeskiego eseju*,
opracował J. Baluch, Kraków 2001, 294 s.**

Książka jest pierwszym tomem zapowiadanej przez Autora serii *Poczet czeski*. Prezentuje sześć esejów czeskich autorów: *Kim jestem* Bohumila Hrabala, *Niekochane dziecko rodziny* Milana Kundery, *Siła bezsilnych* Václava Havla, *Równoległa polis* Václava Bendy, *Europejskie źródła czeskiej kultury* Václava Černego i *Europa Środkowa: anegdota i historia* Josefa Kroutvora w przekładzie polskim, dokonanym przez: Marka Bieńczyka, Piotra Godlewskiego, Andrzeja Sławomira Jagodzińskiego, Jana Stachowskiego i Elżbiety Szczepańskiej.